

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko

w sprawie z powództwa [...] I. [...] w D. w Irlandii
przeciwko R. B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 grudnia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 25 września 2020 r., sygn. akt I AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany R. B. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 25 września 2020 r., którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w B. z 23 lipca 2019 r., w ten sposób, że zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 216 683,42 euro z odsetkami w wysokości 5% liczonymi od 12 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty oraz oddalono powództwo w pozostałej części, tj. w zakresie żądania odsetek ponad 5%.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 510 § 1 i 2 w zw. z art. 6 k.c., art. 358 § 1 i 2 k.c. w zw.

z art. 27 ust. 2 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. z 1962 r., poz. 238) i art. 23 ust. 1-2 i 4 Konwencji CMR.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń niesatysfakcjonujących stron (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego, Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), sprowadzających się do wyjaśnienia ciężaru dowodu związanego z istnieniem kauzy umowy przelewu, w tym jego rozkładu między stronami w przypadku zakwestionowania przez dłużnika ważności umowy przelewu, z uwagi na brak podstawy do dokonania takiego rozporządzenia. Kolejnym zagadnieniem prawnym była wykładnia art. 27 ust. 2 Konwencji CMR w kontekście art. 358 § 1 i 2 k.c. i sprowadzająca się do pytania: „Czy norma konwencyjna wysłowiona w wyżej wymienionym przepisie normuje kwestię tego, w jakiej walucie podmiot uprawniony może domagać się zapłaty odszkodowania, czy też tylko to, według jakiej daty ma nastąpić przeliczenie kwoty odszkodowania na walutę państwa, w którym rozpatrywana jest sprawa odszkodowawcza?”.

Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą

do rozbieżnych ocen. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudence i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 października 2015 r., I PK 19/15).

Sformułowane przez skarżącego zagadnienia prawne nie mogą być uznane za istotne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż podnoszona w nich kwestia była już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. To pozwanego, jako tego, który zmierza do stwierdzenia nieważności przelewu z powodu braku wyraźnej podstawy prawnej, obciąża dowód wykazania, że takiej podstawy nie ma (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 2016 r., I CSK 181/15). Także drugie zagadnienie prawne nie może być uznane za istotne, bowiem z art. 27 ust. 2 Konwencji CMR wynika, że jeżeli dane służące za podstawę do obliczenia odszkodowania nie są wyrażone w walucie państwa, gdzie żąda się zapłaty, przeliczenia dokonuje się według kursu dnia i miejsca wypłaty odszkodowania. Cytowany przepis określa jedynie dane właściwe dla kursu, który ma zostać zastosowany w przypadku, gdy prawo wewnętrzne dopuszcza dokonanie takiego przeliczenia przez wierzyciela lub obliguje wierzyciela do dokonania takiego przeliczenia. Art. 27 ust. 2 Konwencji CMR nie modyfikuje więc wynikającej z art. 358 k.c. zasady, zgodnie z którą wierzyciel nie ma prawa wyboru waluty zobowiązania, lecz określa jedynie dane właściwe dla kursu, który miałby zostać zastosowany w przypadku, gdyby prawo wewnętrzne dopuszczało dokonanie

takiego przeliczenia lub obligowało do dokonania takiego przeliczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lutego 2018 r., V CSK 451/17). Kwestii waluty, w jakiej powinno być dochodzone roszczenie odszkodowawcze, nie reguluje konwencja CMR (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 2019 r., V CSK 191/18). Określenie ceny towaru w określonej walucie stanowi przedmiot innej, nieobjętej sporem umowy, łączącej poszkodowanego z podmiotem trzecim i jest bez znaczenia dla ustalenia waluty roszczenia odszkodowawczego, wynikającego z umowy przewozu tego towaru.

W związku z powyższym wskazana przez skarżącego podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi jak również z okoliczności sprawy nie wynika, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2018, poz. 265 j.t.).